

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul :

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 120 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria.

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză.
Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 45

Reformatori falși în biserica unită

După războiul mondial biserica unită a intrat într-o fază nouă a dezvoltării sale. Această fază se caracterizează prin tendința ierarhiei unite de a se apropia de biserica Romei. Urmările acestei tendințe n'au întârziat să se arate. Unele din ele sunt însă de așa natură încât au început să pună pe gânduri pe cei mai buni dintre fiii bisericii unite. Este vorba de încercările pe care le fac niște români zăpăciți pela Roma, — și cari stau sub sugestiile unor călugări latini intrați în țară pe ușa din dos — de-a introduce o serie întreagă de inovații apusene în cultul oriental, inovații dintre care unele frizează erezia, precum și de-a pregăti terenul pentru impunerea celibatului preoților... Să analizăm câteva din aceste inovații.

Ingenunchierea credincioșilor îndată după rostirea de către preot a cuvintelor: «Luați mîncați, acesta este trupul meu...», «Beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu...» are importanță dogmatică. Ea este mărturisirea printr'un act extern a învățaturii catolice rătăcite care susține, că prefacerea sfintelor daruri se întâmplă prin rostirea, în numele lui Hristos, a cuvintelor de mai sus. Ori, această învățătură stă în contradicție flagrantă cu liturgiile sfântului Ioan Gură de Aur și a sfântului Vasile cel Mare pe care le folosesc uniții și în care există o rugăciune specială numită epicleză, prin care se cere anume trimiterea Duhului sfânt, cu scopul ca El să prefacă pâinea în trupul, iar vinul în sângele Domnului. Numai la sfârșitul acestei rugăciuni se întâmplă actul cel mare și dumnezeesc al prefacerii.

Cultul sfintei inimi a lui Isus ascunde în sine o erezie cumplită pe care biserica primară a condamnat-o în două sinoade ecumenice (al III. și V.), înainte chiar ca el să fi luat ființă. La baza acestui cult stă — dogma-

ticește vorbind — un nestorianism dus la extrem și ca atare el este învecinat cu idolatria. Există astăzi mai multe reuniuni ale sfintei inimi, care au de scop lățirea sistematică a cultului acestuia nou în straturile largi ale poporului unit, cașicând o dogmă ar avea nevoie de asemenea lansări și nu ar trebui să trăiască, să fie vie și să preexiste în conștiința credincioșilor chiar și înainte de formularea ei precisă. Un rol deosebit joacă aici icoanele pe care aceste reuniuni le răspândesc gratuit de dragul și în interesul unei cât mai sigure lățiri a acestui cult. Preoțimea noastră trebuie să fie deosebit de atentă la această propagandă prin icoane, și acolo unde ea ar încerca să-și facă intrare la credincioșii noștri, să o înfieze fără nici o cruțare, iar unde s'ar fi întâmplat ca aceste icoane să fi ajuns în casele credincioșilor sau chiar în biserici, să le îndepărteze numai decât.

Prin disprețuirea vecerniei și a utreniei se urmărește înlocuirea acestora cu litanii și alte rânduiri catolice. Totodată s'ar rupe contactul credincioșilor cu cântările bisericești — aceste izvoare minunate ale dogmelor — și ei ar fi avizați exclusiv la ceea ce le-ar da preoții în predicile lor. Aceasta este o atitudine izvorâtă din duhul care a călăuzit biserica romano-catolică dealungul istoriei. Ea este doar biserica care în tot trecutul ei a ținut sub pecetea comorile Scripturii și ale tradiției sfinte — dând credincioșilor numai ce a voit ea, cât a voit ea și mai ales cum a voit ea.

Celibatul, binecuvântarea sacramentală și rosariul le las deocamdată la o parte mulțumindu-mă să spun doar atâta, că acestea din urmă stau departe de frumuseța și naturaleța binecuvântării euharistice din liturgiile răsăritene, precum și de acatistul și paraclisul Maicii Domnului.

Nu pot trece însă cu vederea faptul că s'au ridicat și glasuri care au încercat să arate necesitatea inovațiilor amintite mai sus și să le justifice cu afirmații ca acestea: «Numai cu mijloacele oferite de ritul oriental nu se poate menține viața religioasă nici măcar la un nivel mijlociu, ne cum să se intensifice, să se adâncească» (G. Todică. Vezi «Unirea» din 11 Martie a. c.)

Păi vedeți dvoastră, astronomii aștia înțelepți cercetând cerul duhovnicesc al țării noastre au constatat că poporul român unit a făcut în cele religioase progrese atât de mari, încât nu-l mai pot mulțumi predaniile sfinte ale părinților lui. El a întrecut chiar și popoarele din apus. Căci în biserica acelor popoare există astăzi o mișcare liturgică — condusă de călugări benedictini — care urmărește tocmai înviorarea și intensificarea vieții religioase ce tânjește. În fond, această mișcare nu este altceva decât o reîntoarcere la practicele liturgice ale bisericii vechi, așa cum s'au păstrat ele în partea lor cea mai mare până astăzi în sânul bisericii ortodoxe. Așadar, în timp ce pentru apuseni cultul răsăritean contează drept mijlocul cel mai efectiv al trezirii vieții religioase și reînvierea lui înseamnă începutul unei primăveri duhovnicești, pe atunci pentru câțiva înstrăinați dela noi de tradițiile ortodoxe, același cult nu mai este suficient și de aceea se văd îndemnați să-i suplinească lipsurile prin împrumuturi străine.

Dacă acești oameni socotesc, că într'adevăr numai cu practicele apusene se pot feri, n'au decât să treacă la romancatolicism. Cine-i împiedecă? Dar vrem să vedem cine-i va urma?... Atunci ar fi cel puțin consecvenți cu ei înșiși. Dar așa cum sunt acum jumătate/jumătate, rămân ceva între răsăriteni și apuseni, ceva intermediar, niște — hai să le zicem pe nume — corcitură... Înainte de-a ne despărți însă de ei le facem un ultim serviciu, citându-le câteva mărturii apusene din care ei vor putea vedea cu mare ușurință nu atât ceea ce au să găsească acolo unde

voiesc să meargă, ci ceea ce lasă aici după plecarea lor. Cine știe? Poate că se cumintesc în clipa din urmă.

Konstantin Gutberlet, una din figurile reprezentative ale teologiei catolice din Germania, făcând o traducere a liturgiilor răsăritene pe seama conaționalilor săi, zice în prefață între altele și următoarele: «Liturgia bisericii răsăritene nu are lipsă să fie recomandată de editor, ea se recomandă pe sine însăși cum nu se poate mai călduros... Rugăciunile ei sunt atât de duioase, atât de viguroase și pătrunzătoare, atât de avântate încât ele trebuie să facă cea mai puternică impresie asupra oricărei inimi creștinești... Aici avem de fapt poezie în înțelesul cel mai bun al cuvântului, poezie sfântă, poezie dumnezeiască de cel mai superior gen — poezie dramatică... Tragedia sângeroasă de pe Golgotă a Dumnezeu-Omului este reînviată aici în chip nesângeros, dar în modul cel mai real posibil».

J. Brinktrine profesor la academia teologică din Paderborn subliniază, în cea mai nouă scriere a sa «Die heilige Messe», pe lângă vechimea cea mare a liturgiei răsăritene, profunzimea și avântul rugăciunilor, bogăția și majestatea riturilor ei. Iar profesorul **Fr. Heiler**, care s'a născut și a crescut în sânul catolicismului pe care l-a părăsit apoi trecând la protestantism, zice că slujba dumnezeiască a bisericii ortodoxe îi apare totdeauna ca un reflex pământesc al lumilor cerești, ca un ecou al cântărilor de laudă ale cheruvimilor.

Aceste mărturii venite dela străini, cari nu pot fi suspectați, arată limpede oricui cât este de superficială și hazardată afirmația de mai sus a dlui Todică și cât este de neorientat în acest domeniu. Pe nici un teren de discuție nu este așa de primejduit catolicismul în lupta lui cu ortodoxia ca tocmai pe acela al cultului. Superioritatea cultului răsăritean este indiscutabilă. Catolicismul capitulează în fața lui fără prea multă discuție.

Nu toți uniții — cari au ținut să-și spună cuvântul față de încercările de reformă ale celor

cățiva desrădăcinați dela granița de vest a țării — au fost așa de rău inspirați ca dl Todici. S'au scris și articole cuminți, temeinice și răspicate de către Păr. Septimiu Popa (Nr. 39 din Patria a. c.) și din partea prot. Iosif Popa («Unirea» din 25 Martie a. c.). Acesta din urmă apără cu multă căldură frumusețile ritului oriental și nesfârșitele comori care zac în el. Lipsurile despre care se vorbește trebuiesc căutate nu în cult ca atare, ci în *necunoașterea lui*. Cucernicia Sa se declară la sfârșit foarte hotărât împotriva inovațiilor apusene, spunând că nu voiește să-și vadă biserica de jumătate răsăriteană și de jumătate apuseană, sau ermafrodită, cum a ajuns cea ruteană.

Aș dori să aduc o întregire unuia din argumentele de care s'a folosit Păr. I. Popa în articolul său. Sf. Sa spune că dupăcum arhitectul nu poate aplica unei catedrale bizantine turnuri sau absidă gotică și nici unui dom gotic o cupolă bizantină, căci ar fi un non sens, ceva bizar, grotesc — tot așa nu se poate împetrișta cultul răsăritean cu devoțiuni străine, căci prin aceasta s'ar strica unitatea și armonia stilului acestui cult. Adevărat! Dar, în cazul de față nu este vorba cred-numai de o conturbare externă, formală a unității și armoniei în stilul cultului răsăritean, ci de atacarea temelior dogmatice ale acestuia. Să ne înțelegem. Intre dogmă și cult există o legătură indisolubilă. Acesta din urmă este expresiunea adecvată a celei dintâi. Cultul bisericii răsăritene este înșasi dogmatica acestei biserici în forme concrete, este o mărturisire de credință făcută în forme văzute. Cine se atinge de acest cult, fie prin vreo ciuntire, sau completare sau modificare pe care și-ar permite-o, se atinge de neschimbabilele și netrecătoarele comori dogmatice ale bisericii. Că lucrurile stau într'adevăr așa ne-au arătat intrucâtva ingenuncherea poporului și cultul sfintei inimi de care ne-am ocupat la început și care au adus cu sine și învățături dogmatice necunoscute bisericii ortodoxe.

Țin să mai adaug în această ordine de idei, *principiar*, că toți cei cari socotesc — și de aceștia sunt ceva mai mulți — că biserica unită poate să ia dela biserica romano-catolică *toată dogmatică*, iar dela biserica răsăriteană *cultul întreg*, se află într'o mare eroare. Sunt două mărimi străine unele de altele. Cultul răsăritean nu va putea acoperi nici când trupul dogmatic al bisericii catolice. Cu alte cuvinte, cine vrea să rămână pe lângă cultul răsăritean, trebuie să păstreze numai decât și dogmatica bisericii noastre în toată puritatea ei. Uniții oridecâteori împlinesc formele cultului răsăritean fac simultan o mărturisire predică de cre-

dință ortodoxă, o mărturisire care stă în contradicție cu dogmatica apuseană, pe care au început să o adopte. Aici zace rădăcina răului de care biserica unită nu se va putea tămădui decât prin reîntoarcerea la dogmatica ortodoxă, aici zace cauza ultimă a situației nefirești și hibride, în care se găsește ea.

În sânul bisericii unite stau astăzi față în față două păreri opuse cu privire la problema cultului. Ambele sunt lipsite de caracterul strict oficial. Rămâne să vedem care va fi atitudinea ierarhilor ei. Ei au cuvântul ultim și decisiv. Il așteptăm.

Diacon Nicolae I. Popoviciu.

Catolicism politic înfrânt

Când guvernul e tare

Corul episcopatului catolic al Germaniei își precizase, în bună înțelegere cu marxismul, atitudinea în combaterea naționalsocialismului german și a mișcării hitleriste, stabilind lămurit că programul cultural politic și întreg «Weltanschauung»-ul naționalsocialist nu poate fi admis de catolicism. Hotărârile, în acest sens, ale capilor bisericii papale din Germania, sânt aduse la cunoștința credincioșilor, spre orientare și urmare, în pastorale și circulare date în anul 1931, într'o foarte largă publicitate.

Iosuși Eminentă Sa, cardinalul Schulte, arhiepiscopul de Colonia, în pastorală dela 5 Martie 1931, semnată de întreg episcopatul provinciei sale bisericești, face atenți pe diecezani din cler și popor și-i avertisează: ce pericol cuprinde în sine, pentru viața și gândirea catolică, toată mișcarea naționalsocialistă! De acord cu episcopatul Bavariei și cu altă Eminentă, care e cardinalul dela Breslau, episcopatul Coloniei, în frunte cu Schulte, osândește fără cruțare naționalsocialismul, cât timp năzuințele și ideile culturale și politice hitleriste sânt opuse catolicismului.

Pastoralele și circularele amintite constată, cu lux de argumente, că reprezentanții conducători ai partidului naționalsocialist, și însuși Hitler (care *nu* era, pe atunci, cancelarul Germaniei), stau în flagrantă contradicție cu morala catolică, și că ei trebuie excluși dela împărtășirea cu Sfintele Taine; naționalsocialiștii mai au și alte defectuoșități: nu recunosc primatul papei dela Roma, ei resping orice fel de concordat cu Vaticanul, și celelalte.

Cardinalii, arhiepiscopii și episcopii catolici din Germania porniseră, strâns uniți, împotriva «dușmanului» intern, făcând declarații publice, că niciodată catolicismul german *nu se va lăsa împăcat cu vorbe de potolire și cu asigurări în generalități*. S'a și alcătuit o serie precisă de cereri catolice, pentru a fi realizate de partidul hitlerist, aflător în opoziție.

Așa s'a prezentat atitudinea politică a catolicismului german — *înainte de cancelariatul lui*

Hitler — osândind cu ultima energie «aberațiile hitleriste».

Dar, eată că Hitler ajunge cu partidul său la putere și ia atitudine energică în contra partidului catolic — centrul — din Germania.

Răspunzând șefilor acestui partid, noul cancelar în cuvântările ținute în decursul campaniei electorale, declară verde:

Nu se mai poate afirma, pe dreptate, că partidul catolic al centrului ar fi, de sine înțeles, antimarxist, când voi ați fost, vreme de 14 ani de zile, aliații marxismului, și strâns uniți unii cu alții ați hotărât asupra viitorului Germaniei. Spuneți că noi, naționalsocialiștii, primim creștinismul, amenințăm credința catolică. Eată, astăzi stau în fruntea Germaniei bărbați creștini și nici un ateu internațional. Eu n'am să mă asociez niciodată cu partide care ținesc la desființarea creștinismului. Unde era creștinismul, pentru partidul catolic, în cei 14 ani, când umbla braț la braț cu ateismul? Repriviți o clipă trecutului din urmă al acestui timp, în care duhul lui se înstăpânise în cultura noastră întreagă, în teatru, în literatură, în presă, în kino, și îndeosebi în educația noastră. Creștinismului nu i s'a adus nici când o pagubă internă mai mare, decât în cei 14 ani, în care partidele teoretic creștine se găseau în practică alături de ateii, în același guvern. Astăzi avem să vă spunem un singur lucru: Lupta noastră, în contra marxismului ca personificare a nebuliei de clasă, a destrămării poporului, este implacabilă, și orice mișcare ce i se asociază, va trece deasemenea sub roate...

Așa a grăit Hitler despre centrul, care se unise și guvername cu marxismul în deplin acord.

În calitate de cancelar, șeful guvernului german își păstrează mai departe conduita în raporturile sale cu catolicismul, care declarând pe hitleriști — când aceștia erau în opoziție — de apostati, îndeamnă pe Hitler și pe un alt ministru catolic să lipsească dela un serviciu divin din Potsdam, unde la adică trebuiau să fie prezenți; au absentat însă, fiindcă episcopatul catolic nu revocase excomunicarea.

Și totuș ce se întâmplă? În 23 Martie 1933 Hitler citește în parlament declarația guvernului său și, pentru înfăptuirea problemelor grele ce-i stau înainte, cere parlamentului votarea *legii de autorizare*.

Toți socialdemocrații, consecvenți trecutului lor, votează contra proiectului; — partidul *centrului* însă, lăpădându-se de tovarăși, declară prin, glasul prelatului Kaas, că *întinde mână de sprijin foștilor adversari și primește legea autorizării cerută de guvernul Hitler...*

S'a schimbat vremea, — de ce să nu ne schimbăm și noi, și-au zis cei din partidul centrului.

Dar, catolicismul politic devine tot mai mlădios: la câteva zile, după adunarea parlamentului, Eminentă Sa, cardinalul Schulte, luptătorul resolut împotriva hitleriștilor, vestește că o conferință episcopală dela Fulda a decis următoarele:

Episcopatul catolic al diecezelor Germaniei, deși luase atitudine foarte potrivnică mișcării naționalsocialiste, acum *nu mai consideră necesare interdicțiile și avertismentele* date credincioșilor; ci din contră, recomandă tuturor catolicilor din Germania să fie supuși și ascultători guvernului naționalsocialist ca deplin conștienți ai împlinirii datoriilor cetățenești...

Programul de activitate a noului cancelar nu este întocmit în armonie cu ceea ce a cerut episcopatul catolic. Hitler n'a înlăturat nimic din tot ce a susținut în opoziție, — totuși centrul și episcopatul catolic german, în schimbul unor favoruri problematice, au manifestat o conduită, din care politicește au ieșit înfrânți, — slăbind în același timp opera creștinismului în misiunea sa de a contribui la susținerea păcii și ordinii în statele Europei.

Catolicismul politic din Germania nu stă la îndoială să închine steagul, încetând să mai opună categorică rezistență și oferind colaborare amicală... «apostatiilor».

Cât valorează oferta, — este altă întrebare la care va răspunde vremea.

Deocândată a ieșit din nou la iveală un *cameleonism* al oamenilor ajunși la o respântie a istoriei și gata de compromisuri ieftine. În momente de hotărâri mari, — scrie Foerster despre felul politicii catolicismului german, — cei lipsiți de caracter și de culoare trebuie să supoarte, pentru conduita lor, sentința necruțătoare. —

Rezumăm, drept concluzii, — *de sine înțeles, pe lângă toate rezervele noastre față de politica externă berlineză*, — următoarele:

1. Catolicismul, prin firea sa internațională, vine în conflict cu naționalismul; iar ca să-și păstreze situațiunile în stat a fost în

stare să între în alianță chiar cu marxismul, găsindu-se alături cele două internaționale: cea roșie și cea neagră;

2. De câte ori catolicismul, cu pretențiile sale politice, a întâlnit un guvern tare, — a cedat. Cazuri cunoaștem de ajuns: amintim pe cel din Cehoslovacia, cu nuntul Marmaggi, care, din pricina serbătoririi lui Ioan Huss, a părăsit ostentativ Praga, ca să revie, fără să fie rugat, la sentimente mai bune și mai modeste. Președintele Masaryk al republicii cehoslovace n'a acceptat concordatul; ci scaunul papal, în fața unui guvern care cunoștea interesele țării sale și avea energia să le apere, a trebuit să se mulțumească cu un vai de el «modus vivendi». La fel în Iugoslavia.

Numai guvernele române, de după război, s'au dovedit **slabe până la lașitate** față de catolici și li-au făcut toate concesiunile în detrimentul țării. Pentru 2½ milioane de suflete, de romano- și greco-catolici, se susțin zece episcopi, dintre care cea dela București și dela Iași au **abia câte 30-40 de parohii**. La Baia Mare o episcopie nouă. Li se cedează averi, li se constituie fonduri **din proprietatea statului nostru**, strâmtorat și sărăcit...

Când oare se vor emoționa guvernanții noștri la pildele ce ni le slujesc zilnic străinii de pretutindeni?

Legea de autorizare în Germania, despre care facem amintire în alt loc, investește guvernul Hitler cu depline puteri. Reichstagul a primit-o cu 441 voturi, contra 94. A votat pentru și partidul catolic german, — votul său n'a produs de altfel surprindere în cercurile conducătoare, unde se știe că acest partid, mai înainte în strânsă colaborare cu marxistii, n'a avut niciodată poziție clară în politica sa.

Legea de imputernicire pune la dispoziția lui Hitler drepturi cum n'a avut un guvern german înainte sau după război: întreaga legislație germană este pusă, pe timp de 4 ani, în mâna actualului guvern, adică a cancelarului. Guvernul german este autorizat să schimbe legile constituționale fără a avea trebuință de hotărârea parlamentului.

Drepturile președintelui Reichului, deși în lege se zice că „rămân neatinsse”, totuși, prin plenipotența de legiferare a guvernului, aceste drepturi se pot restrânge ori când în timp de patru ani.

Opinia publică din Germania actuală cere acest regim.

Anunț. Aducem la cunoștința cetitorilor noștri că în zilele apropiate apare, în tipografia Arhidiecezană din Sibiu, valoroasa lucrare a teologului rus Prof. Sergiu Bulgakoff: **Ortodoxia. Autorizația pentru traducerea acestei lucrări a primit-o bursierul arhiepiscopiei noastre N. Grossu, trimis la continuarea studiilor sale în străinătate.**

„F. C. R.”

— **Secțiile eparhiale.** — Cum e întâmpinată asociația în alte eparhii. —

Conform statutelor asociației For-ului, urmează să se constituie câte-o secțiune în fiecare eparhie a mitropoliei Ardealului.

Comunicatul central de direcție din Cluj a hotărât într-una din ședințele sale, să ia măsurile necesare, pentru ca aceste secțiuni să fie chemate la viață. În acest scop a trimis adrese tuturor centrelor noastre eparhiale, arătând ca termen potrivit pentru constituire **Duminica Samarincii**, ziua când sânt convocate toate adunările eparhiale. Alături de fruntașii mireni, membri ai acestor adunări, vor putea fi de față și credincioși din clasa cultă, cum și din rândurile poporului, spre a da și acestor întruniri caracterul unor frumoase afirmări a credinței ortodoxe. **Comitetul central** a schițat și programul, după care se vor desfășura adunările de constituire. Pentru a li se da solemnitatea cuvenită, au fost rugați P. S. Ierarhi să le onoreze cu prezența și sfatul lor înțelept, iar delegații comitetului central vor prezida, în fiecare centru, deschiderea adunărilor, ținând și câte-o conferință publică.

Avem bune speranțe că și aceste adunări locale vor dovedi interesul și întreg devotamentul mirenilor pentru „F. O. R.”

Păstorul Ortodox, revista societății „Frăția” a clerului din eparhia Argeșului, în Nr. din Martie a. c., are însuflețite aprecieri asupra înjghebării creștinești dela Cluj. Dupăce remarcă discursurile ierarhilor noștri, între care „cea mai luminoasă cuvântare, care a strălucit în inimile ascultătorilor”, a fost magistralul discurs al I. P. S. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, revista argeșană scrie:

„Frăția Ortodoxă Română” a dat semnalul adevăratei orientări

spre mântuire. «Și dacă trâmbița dă un sunet încurcat, cine se va pregăti de luptă»? — zicea sfântul apostol Pavel. Dar trâmbița din Ardeal a dat, în ziua de 5 Martie a. c., un sunet destul de limpede și puternic. Vorba este: A auzit-o toată lumea? A înțeles-o tot românul și mai ales tot creștinul? Noi preoții, mai cu seamă, aderăm la această mișcare de premenire morală a țării, pe temelie de credință religioasă? O aprobăm măcar așa pe tăcute? Că dacă nu suntem pentru, atunci suntem contra. „Cine nu e cu Mine, este împotriva Mea”. Ori-ori. Calea mijlocie nu există.—

Drept răsunset, la vocea de pe Argeș, răspunde inițiativa luată la sfârșitul săptămânii trecute în Constanța, unde un grup de intelectuali mireni, printre cari dl avocat Aurel Vulpe, Coriolan directorul liceului de băieți, au hotărât creierea în acel oraș a unei asociații a „Frăției ortodoxe române”. La sfătuirile inițiatorilor a fost invitat și Pr. Arghir Vârnav, delegat de sfânta episcopie din Constanța, spre a da lămuririle trebuitoare la organizarea asociației, atât de necesare și în Dobrogea în lupta comună de regenerare și redresare morală a neamului.

În Buletinul Episcopiei Hușilor, P. S. Sa Arhiereul Veniamin, vicar episcopesc, scrie în fruntea acestui organ oficial al eparhiei, următoarele:

Dea Dumnezeu ca acest început de solidarizare, această frăție ortodoxă română, să fie buciul de alarmă care să cheme, sub scutul bisericii ortodoxe românești, toată intelectualitatea română și prin ea pe tot poporul dreptcredincios român, pentru a forma o singură armată de luptă, împotriva curențelor dușmane, a francmazoneriei și a indiferentismului religios, cari stăpânesc multe suflete rătăcite, conduse de stihiiile lumii acesteia, iar nu de credința cea dreaptă în Hristos, care este singura și temeinică pârghie a adevăratei civilizații creștine.

Acordurile între România și Iugoslavia

În ședința senatului dela 29 Martie 1933, — la discuția generală asupra proiectului de lege privitor la ratificarea convențiilor, acordurilor și protocoalelor semnate la Belgrad, între România și Iugoslavia, — a luat cuvântul I. P. S. Sa Patriarhul Miron, constatând că în convențiile încheiate se stabilește o mulțime de înțelegeri între noi și statul vecin. Cu toate acestea — continuă I. P. S. Sa Patriarhul — trebuie să constat cu oarecare regret, că dintre convenții lipsește tocmai convenția care privește biserica, anume: drepturile românilor rămași în Bănatul sârbesc și drepturile sârbilor din Bănatul românesc.

„Eu care am avut onoarea să prezidez, la ministerul de externe, comisiunea care a fixat principiile pe baza cărora să se încheie convențiunea bisericească între aceste două state, am insistat dela început asupra principiului reciprocității și egalității pe toată linia. Vă săzică, ceea ce dăm noi sârbilor, pretindem să ne dea și ei nouă, bisericii. În rapoartele noastre cu statele vecine și cu locuitorii români, cari au legături etnice cu statele vecine, totdeauna călcăm propria noastră demnitate omenească; eu aș cere dela conlocuitorii noștri minoritari din țara noastră să recunoască tratamentul uman care noi îl împărtășim. Regret însă că, totdeauna când noi dăm acest tratament minoritarilor, nu pretindem pe baza hotărârilor dela Trianon ca și românii noștri din statele vecine să fie la fel tratați. Ați rămânea consternați dacă aș arăta suferințele celor cinci sau zece parohii românești care se află în statul ungar, și tratamentul dat fraților noștri români cari se găsesc dealungul Dunării începând dela Marea Neagră până la Bulgaria și Sârbia.

„Rog pe dl ministru de externe să stăruie în tratativele care s'au

FOIȘOARA

Cuvântare

rostită la înmormântarea dnei Veturia Lapedatu, în 1 April a. c., în Beiuș, de Gheorghe Faur, elev în cl. VII-a a Liceului „Gheorghe Lazăr”, Sibiu.

Jalnici ascultători, — Vin, în numele elevilor beneficiari ai mesei studenților din Sibiu, condusă de dna Veturia Lapedatu, să i aduc omagiile cuvenite.

Ca un fulger prin negura de nouri s'a răspândit vestea trecerii în lumea celor drepți, în veșnicia morții, a unui suflet nobil, cunoscut în cea mai aleasă societate românească, dar mai ales cunoscută în cercul elevilor săraci ai liceului „Gh. Lazăr”, din Sibiu. Generații de elevi și-au făcut studiile la acest liceu, ocrotiți cu vorba și fapta bună a dnei Veturia Lapedatu.

Câți n'au gustat din bunătatea ei, câți n'au învins greul vieții prin cuvântul său scump, câți nu se bucură

astăzi pe urma faptei ei de bună mamă sufletească a tineretului. Parc'o văd. Cu părul de argint, lăsat în şuvițe pe obraz, cu zâmbetu-i candid de mamă bună, pășind rar printre mese. Era atât de fericită și mulțumită când se găsea în mijlocul nostru. Parc'o văd, în jurul focului, în fiecare an, când înviorați de parfumul primăverii plecam cu școala la pădure, în aer liber ne pregătea masa pe farba crudă a primăverii, ne vorbea blând, ne înveselea și noi toți priveam spre ea cu acea dragoste de copil și respect de mamă. Biblioteca mesei se măsea întotdeauna cu câteva zeci de volume și fiecare purta inscripția: „Cumpărată cu ocazia zilei nașterii dnei Veturia Lapedatu”.

Aureola recunoștinții va înconjura întotdeauna imaginea rămasă încă vie în conștiințele noastre. Ea a fost sufletul acestui institut de binefacere, ea a fost însăși existența lui. Intervențiile făcute pe lângă institutul

„Albina”, pe lângă comitetul școlar și pe lângă altele, ca din fondurile lor să susțină acest act umanitar, ne arăta problema vieții sale.

În calitate de membră a comitetului liceului „Gh. Lazăr” din Sibiu, a continuat aceeași problemă de viață de a lărgi cercul mesei, intervenind pentru scutiri de taxe și ridicarea internatului.

Liceul „Gh. Lazăr” și „masa studenților” nu vor uita nicicând faptele de caritate ale răposatei și li vor transmite numele din generație în generație. Pentru eternizarea memoriei faptelor ei și pentru aducerea aminte de neasemănata noblete a sufletului ei, masa studenților, vor înființa un fond cu numirea de fondul „Veturia Lapedatu”, la care sântem siguri că vor contribui toți nenumărații tineri, cari au beneficiat de bunătatea sufletului ei nobil.

Plecăm genunchii în fața Atotputernicului, rugându-l să odihnească cu dreptii pe binefăcătoarea atâtor tineri sânguincioși!

încheiat și care pe noi românii ne mulțumesc, ca să ajungă și ele cât de curând înaintea noastră pentru a fi ratificate, căci fără de acestea fricțiunile nenumărate în toate statele sub raportul bisericesc se vor menține în dauna consolidării definitive și a frățietății atât de scumpe și nouă și Iugoslaviei, care trebuie să existe pe veci între aceste două popoare amice.

Probleme, fapte, comentarii

Părintele profesor universitar și academician, Ion Lupaș, a ținut de curând, la fundația «Dalles» din capitală o conferință ascultată de select și numeros public bucureștean. Neobositul conferențiar s'a ocupat de rolul bisericii în rezolvarea problemelor de asistență socială. A expus partea de contribuție însemnată a bisericii cu raport la întocmirile de asistență socială în trecut și împrejurările care au îndemnat factorii vieții publice să dea, după marele război, o atențiune tot mai stăruitoare problemelor de asistență socială. Se poate însă foarte bine, ca toate aceste probleme să fie încredințate bisericii, să le deslege în cadrele organizațiilor sale și să nu se improvizeze societăți care cer cheltueli, dar nu sânt nici sprijinite de ajuns, nici controlate suficient. Prin exemple și cazuri din viață, conferențiarul ilustrează rolul clerului atât în asistența familiei, cât și în educația tineretului, precum și în viața celor din spitale și din închisori. Hotărârile luate de ministerul sănătății și ocrotirilor sociale din 1926—27, în scop d'a se organiza o colaborare sistematică între medici și cler, au deșteptat viu interes în acest senz, ear ministerul a putut constata câteva măsuri practice, luate în unele centre eparhiale, și a premiat scrierea: Preoțimea în slujba operelor de ocrotire socială.

Învieria morților. — Maghiarii din Ungaria, și maghiarii din România, — acești din urmă poate mai mult decât cei dintâi — fac propagandă în favoarea dinastiei habsburgice, ca ea să-și recâștige tronul pierdut, — dăinuind astfel mai departe vechea monarhie a vulturului cu două capete și a coroanei cu cruce strâmbă.

Această monarhie însă a murit, și dacă a murit, ea nu mai învie, — așa o spunea, într-o ședință din urmă a camerei deputaților, președintele ei, dl Șt. Ciceo Pop.

Gazeta dela Oradea, *Erdélyi Lapok*, redactată de excelenți catolici, în frunte cu dl senator Gyárfás, trebuia negreșit să ia în apărare monarhia răposată și să spună dlui președinte Șt. Ciceo Pop, că n'are dreptate, când afirmă despre monarhia habsburgică, că „a murit, ear morții nu învie”; căci, după credința religioasă, toți morții învie, va să zică învie și monarhia austro-ungară de jalnică pomenire.

Bunii credincioși dela Oradea să fie liniștiți: orce monarhie, ca alcătuire omenească poate să moară fără a mai învia vreodată. Invie făptura lui Dumnezeu, nu alcătuirea biștilor muritori.

„Soluțiuni creștine ale problemei economice” este titlul conferinței ținute de curând, în aula universității din Iași, de părintele profesor universitar Valeriu Iordăchescu, unul din membrii Cercului de studii social-creștine, înființat anul trecut la Sibiu din inițiativa I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului. Sânt trei doctrine arată conferențiarul: liberalismul economic, socialismul cu urmările lui, și doctrina creștină. Cele două dintâi sânt doctrine diametral opuse; în fața acestor extreme intervine concepția creștină. Capitalul b. o. este:

după socialism: consecința firească a proprietății individuale;

după liberalism și comunism: un furt, efectul plusvalutei; singurul izvor de bogăție este munca, numai ea are drept să fie răsplătită;

în concepția creștină: capitalul înseamnă rodul muncii, al păstrării, al prevederii; el este justificat din punct de vedere economic și moral.

Concepția creștină este contra sistemului capitalist, când capitalul pretinde să se constituie într-o formă specială de capital monetar și să i acorde un rol covârșitor. În concepția creștină capitalul este mijloc onest de achiziție, el fiind susceptibil de abuzuri. Lucrătorul e persoană morală și are dreptul să-i fie garantat un minimum al condițiilor de viață. Învățătura creștină dă drept lucrătorului să se asocieze. Ea dă directive generale, principii în care soluția economică își poate găsi rezultatul satisfăcător. Concepția creștină pornește dela respectul persoanei omenești. O societate, organizată pe asemenea temeiuri, n'ar arăta în sânul ei nici milioanele de șomeri, nici mulțimea nenumărată a potlogăriilor comise zi de zi.

Meritate aplauze au răspuns părintelui conferențiar Valeriu Iordăchescu, învățatul profesor de teologie.

Credința e mântuitoare. — Ceeace disciplinează voința, ceeace pentru marea majoritate a oamenilor e unica garanție de viață cinstită și singurul punct de rezim în zile grele, este credința. Și totuși, din câte conștiințenă s'a scos și se scoate neîncetat tocmai credința! — exclamă, cu drept cuvânt, un preot într-una din gazetele noastre modeste provinciale, spunând: Să se termine însă astfel de scoatere: Refacerea suflutească poate să urmeze numai prin credință și biserică: în acest scop conducătorii să meargă în frunte, din motive atât de religioase, cât și naționale și sociale.

Cum să împiedecăm sinuciderea școlarilor? — În suplimentul pentru tinerime al ziarului *vienes N. Fr. Pr.* s'a deschis o discuție asupra acestei chestiuni ce preocupă în deosebi numeroși părinți.

O femeie răspunde astfel, cu privire la valoarea educației religioase: Pentruce aproape la toate propunerile și cercetările, în cazuri de sinucideri, se lasă la o parte momentul religios? Educatorul înțeleghător și conștient ar trebui să știe, că și religia aparține unui drept al tineretului. Dreptul, de-a

avea un Dumnezeu, aparține fiecăruia negreșit: tinerimea cu atât mai vârtos nu trebuie despoiată de acest drept. Toți aceia cari se simțesc așa zicând zi de zi tot mai desiluzionați, mai neînțeleși, respinși și izolați, se îndreaptă, înainte de a se prăbusi definitiv, spre ceva abstract, care să-i mântuească de chin. Acest ceva este Dumnezeu.

Pe ce fel de cale voești să te apropii de copilul dușmănit cu sine și cu împrejurimea sa? Prin generalități filosofice, prin artă problematică, prin știință ce n'o pricepe? De sigur, nu va înțelege nici noțiunea de Dumnezeu, — și totuși numai această noțiune îl va face să cuprindă cu mintea, că viața în sine este voință a lui Dumnezeu, și prin urmare nu trebuie nici să ucizi, nici să te sinucizi.

Neapărat, suferă și copilul religios, suferă profund, dacă împrejurimea sa îl tratează cu indiferență și lipsă de înțelegere. Se ridică împotriva asprimei și nedreptății de care este împărțit; știe însă în cotro să se îndrepte ca să găsească mângăere și speranță, curaj și răbdare. Să dăm copiilor noștri dreptul de-a avea Dumnezeu!

De frica sărbătorilor Învierii. Cu prilejul sărbătorilor Paștilor, uniunea ateștilor militanți din Rusia pornește, ca în anii precedenți, campania sa ateistă. Conferențe și dispute, împotriva sărbătorilor creștinești, se vor organiza în fabrici și în gospodăriile colective; se vor deschide expoziții ateiste; se vor distribui broșuri de propagandă împotriva serbării Învierii, ș. a. — Credincioșii însă, este mai mult decât sigur, se vor întâmpina și de astă dată, strigând, cel puțin în sinea lor, creștinescul salut: „Cristos voscres!”

Împotriva publicațiilor desfrânate. — Ministerul de interne al Prusiei a luat măsuri serioase pentru stărpirea publicațiilor desfrânate. În poliția berlineză s'a înființat un birou central întru a combate scrieri, tablouri și inserțiuni de scandal. Biroul central e autorizat să se adreseze direct către toate oficiile publice din stat, însărcinate cu lucrarea de purificare și să le comunice propuneri și cereri.

Nu se mai tolerează, în chioșcuri și în bibliotecile de împrumut, cărți și tipărituri menite să ațâțe pofte erotice în cetitori și privitori. Toate vitrinele de acest fel au să fie strict controlate. Contravenienților li se dictează amende, care se pot repeta de câte ori cuprinsul vitrinelor nu corespunde cu ordinea publică. Privitor la bibliotecile cu cărți de împrumut, dispozițiile se vor întregi cu îndreptățirea autorităților de-a putea interzice funcționarea unei biblioteci, care conține scrieri scandalizatoare din punct de vedere moral sau religios. Când se vor lua și la noi asemenea măsuri?

+ Veturia I. Lăpedatu n. Papp

În ziua de 1 April c., în Beiuș, a fost coborât în mormânt un suflet nobil, un suflet de elită, dna Veturia I. Lăpedatu, soția dlui I. Lăpedatu, a cunoscutului fruntaș ardelean, ministru, administrator delegat la Banca Națională, ca să se odihnească pe vecie, lângă scumpul ei Ionel, pe care l-a pierdut, fără vreme și pe care viața întreagă nu l-a putut uita. Liceul „Gh. Lazăr” și „masa studenților” din Sibiu au fost reprezentate la înmormântare prin dl prof. Tr. Cucuianu și elevul Gh. Faur, clasa VII-a.

Răposata în Domnul, descendentă din o veche și distinsă familie din Bihor, trece la cele eterne în etate de 55 ani, lăsând în profund doliu pe neconsolatul soț și pe fiica sa Pica.

Conform dorinței ei ultime înhumarea s'a săvârșit cu o simplitate potrivită sufletului ei ales. La mormânt a vorbit numai tânărul Gheorghe Faur, elev clasa VII-a dela liceul „Gheorghe Lazăr”, reprezentantul elevilor adăpostiți la „masa studenților”, celei mai scumpe ființe a sufletului ei, pentru care a cheltuit atâta dragoste de mamă. [Vorbirea o publicăm în foisoară].

Tot Sibiu, — unde nu era acțiune filantropică sau socială, care să nu se fi bucurat de protecția sufletului ei ales și altruist, — cunoștea și aprecia activitatea rodnică a adormitei în Domnul, dar mai ales era bine cunoscută, stimată și foarte iubită în cercurile acelor sărmani, dar meritoși elevi ai liceului și ai altor școli din Sibiu, cari beneficiau de îngrijirea și ocrotirea „mesei studenților”. Da, „masa studenților” a fost instituțiunea, căreia ani de-a rândul i-a dăruit munca sa prețioasă, cu abnegațiune și dragoste părintească.

Masa studenților, înființată în anul 1895, din partea Institutului financiar „Albina”, a avut menirea să ajute cu prânz gratuit pe cei mai buni elevi români, cari frecventau școlile străine din Sibiu, purtând grijă, cu concursul doamnelor din societatea românească, pe lângă bunăstarea trupeză, mai ales de educația suflutească și națională a tinerelor odrasle împrăștiute pe la diferitele școli străine din Sibiu.

După înfăptuirea României Mari, masa studenților și-a reluat firul activității întrerupte de război. Acum începe activitatea frumoasă și rodnică a dnei Veturia I. Lăpedatu.

Adormita în Domnul a pus toată priceperea, tot tactul și toată căldura inimei ei nobile în slujba acestei instituțiuni caritative, interesându-se de aproape de toate păsurile și greutățile vieții „copiilor săi”. În calitate de membră în comitetul școlar al liceului „Gh. Lazăr” avea ocaziunea să cunoască și să ocrotească pe elevii sărmani și meritoși.

Pentru cinstirea și eternizarea memoriei Adormitei în Domnul, direcțiunea liceului Gh. Lazăr, de acord cu comitetul de conducere al „mensei” a hotărât să înființeze un fond de ajutorare, care să-i poarte numele.

Când fondul „Veturia I. Lapedatu al mesei studenților dela liceul Gh. Lazăr din Sibiu”, va dispune de venituri suficiente spre a putea fi utilizate pentru scop public, ele vor servi la ajutorarea elevilor sărmani și meritoși ai liceului Gheorghe Lazăr, în cadrele „mensei”.

Pentru realizarea acestui fond se va face apel la toți foștii beneficiari ai „mesei studenților”, atât la cei de dinainte de Unire, cât mai ales la cei din era nouă, ca să contribuie cu obolul lor. Acest fond are să fie simbolul recunoștinței generațiilor, care au beneficiat de bunătatea inimei doamnei Veturia I. Lapedatu. Vărsând o lacrimă de recunoștință pe mormântul aceleia, care a trăit și activat așa de frumos, îi zicem: Dormi în pace, suflet nobil!

Circulară

Către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

În ziua de 9 April a. c. împlinindu-se 15 ani dela unirea Basarabiei cu Patria-Mamă, rânduim ca în toate bisericile din cuprinsul arhiepiscopiei noastre, după prealabila înțelegere cu autoritățile locale ale Statului, să se officieze cuvenitul Te-Deum, urmat de predica ocazională asupra evenimentului serbat.

Sibiu, 3 April 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

O rectificare

Episcopul săsesc, Dr. Victor Glondys, a trimis ziarelor o rectificare, în legătură cu unele comunicate apărute în presa noastră, privitor la conferența ținută de curând la postul de radio-difuziune din Berlin.

Rectificarea stabilește, că episcopul n'a pomenit în această conferență despre „nedreptățile” statului român față de sași, ci numai a arătat că guvernele române au declarat: „dat fiind situația extrem de precară a statului, nu vor mai putea fi plătite subvențiile”. Episcopul n'a spus, că școalele și bisericile sășești nu primesc subvenții dela stat, ci a remarcat numai insuficiența lor. Deasemenea n'a spus că copiii sași sânt siliți să învețe limba română, nici că sașii trebuie să plătească statului impozite deosebite de mari, fapt prin care s'ar explica falimentul firmelor și închiderea băncilor sășești. „De altfel — sfârșește rectificarea — am subliniat credința cetățenească a germanilor față de statul român, presupunând categoric și public toate presupunerile în ce privește atitudinea loială a minorității germane”.

Notificare oficială

Discul dela Florii pentru fondul de pensie, și discul dela sărbătorile Invierii Domnului pentru Internatul arhidiecezan, se vor purta și în anul acesta în conformitate cu ordinele noastre Nr. 2962 și 2963 din 1931.

Sumele incassate se vor trimite oficiului nostru de casă, prin oficiile protopopești până la 15 Mai a. c.

Sibiu, 4 April 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

O serbare pioasă

În ziua de 1 April a. c. s'a făcut cu deosebită solemnitate în comuna Arpătac înhumarea osemintelor eroului Dionisie D. Nistor, fost profesor la liceul ortodox român „A. Șaguna” din Brașov, mort pe câmpul de luptă la Komarno (Polonia) în 4/17 Iunie 1915. Un membru al familiei a exhumat acum osemintele eroului din cimiterul dela Komarno și le-a adus în patrie spre veșnică odihnă în pământul satului său natal. Cu această ocaziune s'au exhumat din cimitirul bisericii ortodoxe și osemintele iubitului său părinte ale preotului Dionisie Nistor mort în 1901 și ale surorii sale Elena și au fost înhumate în aceeaș groapă în curtea bisericii.

La această pioasă serbare au luat parte pe lângă vâd. preoteasă, mama eroului, împreună cu cei 5 copii ai ei și cu familiile lor, o delegațiune de elevi ai liceului „A. Șaguna” din Brașov, în frunte cu dir. liceului I. Moșoiu și 5 profesori, G. Cuteanu, prefectul județului Brașov, Dr. Valer Bologa, prof. univ. Cluj, o delegație de 2 ofițeri din Sf. Gheorghe, mai mulți preoți și intelectuali din jur, prieteni și cunoscuți de-ai defunctului și ai familiei, precum și un mare număr de poporeni din Arpătac, în frunte cu întreg consiliul parohial.

Prohodul s'a săvârșit de un sobor de 5 preoți în biserică, — unde au fost așezate pe un catafalc cele 2 sicrișe cu oseminte, — după terminarea sfintei Liturgii eară răspunsurile au fost date de corul elevilor liceului „A. Șaguna” din Brașov, sub conducerea profesorului catehet Ioan Brânzea.

La liturgie a rostit o frumoasă predică preotul A. Radu din Hăghig, eară după terminarea prohodului au ținut cuvântări: preotul locului S. Josan în numele parohienilor, prof. Dr. I. Baci în numele liceului „A. Șaguna” din Brașov, Dr. V. Bologa în numele prietenilor, ca cel mai bun prieten și fost coleg al eroului, și un căpitan în numele armatei române.

Veșnică să le fie pomenirea!

Un asistent.

Organizați Oastea Domnului

Meditații

Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară!

Așa mirezmuește unda cea sfântă a cântării bisericești întru a cincea săptămână a postului mare, spre aducerea aminte de biruința cea întru tot minunată ce au câștigat-o părinții noștri întru credință, asupra puterii celei întunecate a neamului celui păgân al persilor, schiților și agarenilor. Oștitu-s'au atunci puterile dumnezeiești ce curgeau din cea făcătoare de minuni icoană a Precuratei cu pruncul în brațe, fugit-a vrăjmașul dela vederea sfintelor slujbe, fugit-a și s'a întors înapoi ca apele lordanului. Biruitu-s'a necurăția gândului celui păgân și s'a întărit inima celor bine plăcuți lui Dumnezeu. Glasuri de mulțumită s'au înălțat din gurile bunilor biruitori părinți, întru aducerea aminte a căruia sfânta noastră biserică a așezat această slujbă a privegherii împreună cu cu neședere, ce se chiamă Acatist.

Iubite creștine, n'ai scăpat și tu din vreo primejdie ca aceea a părinților noștri? Nu ți-a ajuns și ție piciorul obosit de greutatea umblatului și a rătăcirii pe acest pat liniștitor și odihnitor, care se chiamă ajutor dumnezeesc? N'ai naufragiat și tu de atâtea ori pe întinsul mărilor cu ispite ce pândesc răspântiile tale? N'auzeai în întinsul acelor mări decât sirena îmbătătoare și seducătoare a poftelor, nu vedeai decât valurile răutăților și ale gândurilor rele ridicându-se ca niște munți gata să te înghită. Suflete al meu, n'ar sărăcit și tu ca fiul cel risipitor? N'a slăbit duhul tău și nu umbrai, aproape căzând, toată ziua de mahnire? Nu ți-au fost și ție, ca și psalmistului, lacrimile pâne, ziua și noaptea? N'ai însetat după pace și mulțumire sufletească întocmai ca cerbul ce se doare după apa izvoarelor?

Și totuși — de câteori scăpata spre adâncimi fără fund piciorul tău, mâna cea tare a Domnului îți era mai aproape. Tu știi, suflete al meu, că această mână și acest braț înalt te-a scos din adânc pentru a nu ajunge hrană animalicelor păcate, tu știi că El a fost cel ce te-a cercetat adesea și tot El și cel ce te-a scos dintre tâlharii patimilor. Suflete al meu, ai uitat de binefacerile ce ți le-a hărăzit Dumnezeu? Ai uitat ajutorul și apărarea ce ți-a dat-o Maica lui Dumnezeu? Cetatea sufletului tău era să se dărâme sub asaltul barbarelor pasiuni, și tu atunci ai chemat pe Domnul. El a venit. Nu trebuie pentru aceasta să-i mulțumești? Apărătoarei Doamne nu trebuie să-i repeți:

«Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară».

T. B.

INFORMAȚIUNI

Predică în catedrală. În a cincea Duminecă din Pare-simi I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a predicat în fața mulțimii de credincioși, explicând în mod clar cuvintele pericopei zilei „Că și fiul omeneș n'a venit, ca să-i slujească lui, ci ca să slujească El, și să-și dea sufletul Său răscumpărare pentru mulți”. Cuvântul arhieresc, ascultat într'o solemnă liniște, a impresionat profund credincioșii, cari au ieșit din sfântul lăcaș cu o bogată hrană duhovnicească.

Salariile pe April vor fi plătite. — după cum precizează un comunicat al ministerului de finanțe, — în a treia decadă a lunii, conform legii contabilității statului.

Împlinindu-se anul acesta 25 ani dela înființare, Universitatea populară „Nicolae Iorga” roagă pe toți conferențiarii cari i-au dat prețiosul concurs și doresc să țină și anul acesta conferența la Vălenii de Munte, să se anunțe până în ziua de 10 Mai 1933 la sediul universității populare (București I, B-dul Schitu Măgureanu 1), indicând preciz titlul cursului sau conferenței și săptămâna în care este hotărât să vie la Văleni (între 15 Iulie și 15 August). Inscriseri pentru cursuri se pot face de pe acum la secretariat (aceeaș adresă).

Concursurile de frumusețe au să fie oprite și în Turcia. Italia li-a oprit de mult. Pe când la noi?

STIRI LOCALE

Parastas. Membrii corului bisericesc al „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu” vor pune parastas Duminecă în 9 April c. în catedrală, după terminarea sfintei Liturghii, în amintirea preafiericilor președinți ai Reuniunii și a membrilor răposați. — On. Familii ale răposaților sânt rugate a participa la acest act de pietate.

Membrii corului.

Dăruire. Dșoara E. Borcia dăruiește 100 Lei la „Legatul Dr. I. Borcia”, administrat de Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, ear dnul P. D. 20 Lei. — Pentru prinos mulțumește: *Comitetul.*

Aniversare. La data de 1 April a. c. funcționarii telegrafo-poștal dela oficiul Sibiu 1 au sărbătorit printr'o agapă pe dl diriginte Costescu Dumitru din prilejul împlinirii a 25 ani de activitate neîntreruptă în instituția poștei.

CARTI ȘI REVISTE

Catolicismul de după război. Despre această carte scrie *Calendarul*: — E o documentată lucrare de 200 pagini, scrisă cu un lucid și adânc spirit de pătrundere a problemei, de către dnul Dr. Dumitru Stăniloae, profesor la Academia teologică „Andreiană”. Lucrarea, precedată de o prefață, e împărțită în patru mari capitole: 1. Diplomația Vaticanului; 2. Mișcările de înnoire spirituală; 3. Catolicismul și cultura modernă; 4. Situația bisericii catolice în diferitele state. „Catolicismul de după război” e o lucrare de mare valoare și interes nu numai pentru specialiști, ci și pentru toți cei doriți a se pune la curent cu starea și noile formule de activitate ale acestei ramure creștine. A apărut în frumoase condițiuni tehnice, cu tiparul tipografiei Arhidiecezane din Sibiu. Costă 50 Lei.

Nr. 1991/1933

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că erezii după Pr. Nicolae Ciocan din Bățalar, decedat la 1 Martie 1933, — în baza § 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au ridicat dela Cassa Arhidiecezană în numerar, fără nici o reținere, ajutorul preoțesc de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice din 11 Martie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

Hotelul Bulevard din Sibiu

Împreună cu restaurant și cafenea, întreprindere de prim rang — se închiriază pe termen de 6 ani începând din 15 Mai a. c.

Reflecții vor înainta oferte până la 20 April a. c. la Consiliul arhiepiscopal ort. român în Sibiu, unde se pot vedea condițiile și se dau informații.

(23) 1—2 **Consiliul arhiepiscopal.**

Ad. Nr. 113/1933. (22) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Bătălar**, cu filia **Bretea-română** din protopopiatul **Hațegului**, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în **Telegraful Român**.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salariul dela Stat, conform coalei B.

2. Sesiune parohială înainte de reforma agrară 4 jug. arător și fână în materă și cimitirile din materă și filie.

Sesiune parohială prin reforma agrară 5 jug. în materă și 5 jugăre în filie.

3. Adău, atât în materă, cât și în filie câte o măsură (30 l.) porumb sfărâmat dela fiecare familie.

4. Câte o zi de lucru de fiecare familie.

5. Venitele stolare uzitate în tract.

Candidații își vor procura concesiune de candidare dela Preavenatul Consiliu arhiepiscopal.

Cereri de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc anexând toate actele și autorizația de a concura dela Prea Ven. Consiliu arhiepiscopal: iar, pe lângă prealabila încunoștințare, candidații se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică, ca să fie cunoscuți de credincioși.

Hațeg, 18 Martie 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român Hațeg în înțelegere cu cons. parohial.

Ieronim Clocan
protopop.

Nr. 109/1933. (19) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a **Ștenea** cu filia **Boarta**, din protopopiatul **Mediașului**, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în **Telegraful Român**.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.

2. Sesiune parohială, în materă 9 jug. arător și fână, iar în filie 17 jug. primită prin reforma agrară.

3. Câte una ferdăla cucuruz sfărâmat dela fiecare familie și câte o zi de clacă.

4. Stola statorită pentru toate parohiile din tract.

5. De locuință se va îngriji viitorul preot dându-i-se voie a se stabili și în filie în caz de necesitate. Candidații își vor procura concesiune de candidare dela Preavenatul Consiliu arhiepiscopal.

Cereri de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termen, și candidații se vor prezenta în parohie, în vre-o Duminică sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Mediaș, 21 Martie 1933.

Oficiul protopopesc ort. rom. Mediaș în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Crăciun
protopop.

Nr. 45/1933 Par.

(6) 1—1

Publicare de licitațiune

În urma hotărârii Consiliului parohial ortodox român din **Dacia Ștena**, prot. **Cohalm**, județul **Târnava-Mare**, din 29 Martie a. c. și pe baza planului și devizului aprobat de Prea Ven. Consiliu arhiepiscopal de dto 14 Mai 1932 Nr. 3127, se dă în lucrare pe cale de licitațiune publică minuentă renovarea și adaptarea bisericii ort. române din **Dacia Ștena**, în ziua de 18 April a. c., a treia zi de Paști, la fața locului la ora 2 d. a.

Planul, devizul și condițiile de licitare se pot vedea oricând până la data licitării la oficiul parohial ort. român din **Dacia Ștena**.

Prețul strigării este de Lei: 116613.

Lucrarea se poate lua și deosebit, lucrul de zidărit deosebit de cel de tâmplărit.

Dela licitanți se cere depunerea unei cauțiuni sau vadiu de 10% din suma strigării în bani sau acte de valoare, cari rămân ca garanție după preluarea lucrării la epitropia parohială, până la terminarea lucrării la epitropia parohială, și luarea ei de bună din partea consiliului parohial.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrarea dintre cei trei minus oferenti acelui, în care are mai multă încredere.

Din ședința Consiliului parohial ort. român ținută la 29 Martie 1933.

Dacia Ștena, 29 Martie 1933.

Ieronim Buzea **Z. Cupea**
președinte. secretar.

Văzut: 30 Martie 1933.

Alexandru Brotea,
protopresbiter.

A APĂRUT

Cântările bisericesti

după melodiile celor opt glasuri ale sfintei biserici ort. române, culese și aranjate de

Dimitrie Cunțan

fost profesor la seminarul „Andreian”

Ediția a III-a

îngrijită de

Timotei Popovici

preot, profesor de muzică la școala normală A. Șaguna
Prețul 120 lei frumos legat. Porto poștal 20 lei

Nr. 65/1933 prot. (21) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a doua din **Sadu**, parohie de clasa I-a, din protopopiatul **Sibiului**, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în **Telegraful Român**.

Beneficiile împreună cu acest post sânt:

a) Salarul dela stat conform coalei B.

b) Sesiune parohială: 12 jug.

c) Stola uzitată.

Candidații își vor procura concesiune de candidare dela Preavenatul Consiliu arhiepiscopal.

Cereri de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc ortodox român, Sibiu, în termen, și candidații pe lângă încunoștințarea acestuia se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de enoriași.

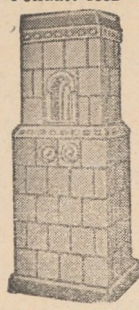
Sibiu, la 4 Martie 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial.

Emilian Cioran
protopop.

**Reclama este
sufletul comerțului**

Fondat: 1862

Fondat: 1862

Important pentru biserici!

Am onoare a oferi depozitul meu bogat asortat în

SOBE DE TERACOTĂ

din materialul chamotte garantat sigur contra focului în execuția cea mai modernă, toate formele, mărimile și culorile cu prețuri de fabrică. Înainte ce cumpărați cereți prețuri curente dela:

Prima industrie Ceramică din Ardeal

GUSTAV WILHELM

SIBIU, STRADA ROTARIILOR Nr. 5

(7) 1—2 R. S.

Nr. 124/1933.

(20) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Sibiul**, protopopiatul **Săliște**, devenită vacantă prin decedarea parohului **Valeriu Popoviciu**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Venitele sânt cele fasonate în coala B., pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Stola obișnuită în parohie.

Sesiune parohială de 1 jug. 785 st. □

Candidații își vor procura concesiune de candidare dela Preavenatul Consiliu arhiepiscopal.

Concurenții își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal și se vor prezenta în comună spre a cunoaște poporul.

Săliște, la 12 Martie 1933.

Oficiul protopopesc al Săliștei în înțelegere cu consiliul par. din Sibiul.

Dr. Dumitru Borela
protopop.

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea **Librăriei și Tipografiei arhidiecezane**, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericesti să se procure dela **Tipografia și Librăria arhidiecezană**.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopal

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se pot procura publicațiile următoare:

Catolicismul de după război de Dr. D. Stăniloae. Prețul Lei 50.—

Concepția creștină despre proprietate și dușmanii ei, de Gh. G. Săndulescu, doctor în teologie. Lei 75.

Predica de pe munte, studiu exegetic, de Dr. G. L. Munteanu, profesor la Acad. teologică din Cluj. Lei 55.

Biserica Neamului și drepturile ei, discurs, de Arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Bălan. Lei 40. (poșta 10 lei).

Cartea misionarului, de Mugur și Voiculescu, cu 80 lei (spese poșt. 15 lei).

Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poșta).

Liturgia bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavski, și de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poșta).

Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poșta).

Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii și aurit. Lei 450.

Cântări funebrele, pentru cor de bărbați, de A. Sequens. Lei 30 (și 12 Lei poșta).

Viața lui Isus, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (și 15 Lei poșta).

Confesiuni și Secte, de arhierul Gr. Leon Botoșăneanu. Lei 120 (și 10 Lei poșta).

Mic Dicționar, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoș. Lei 120 (poșta 10 lei).

Frumoasa din Nor, și alte povești, de E. Hodoș. Lei 60 și porto 10 lei.

Dicționarul enciclopedic ilustrat, de Candrea și Adamescu. Lei 2000, legat.

Tipicul bis. ort., de A. Popovici. Lei 100.

Tălcuirea sfintei liturghii, de Pr. Dr. N. Terchilă. Lei 15.

Tălcuirea sfintelor taine, de acelaș. Lei 15.

Tatăl Nostru, tălcuit de N. Neaga. Lei 15.

Plângerile lui Ieremia, de acelaș. Lei 25.

Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea **Facerii**, de acelaș. Lei 17.

Cântarea cântărilor. Lei 28.

Notițe despre întâmplările contemporane, de Ioan cav. de Pușcariu. Lei 100 (și 15 Lei poșta).

Memoriile lui Andrei Șaguna. Lei 25.

Monografia com. bis. a sfetei Treimi din Brașov-Tocile, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.

Introducerea în sfintele cărți ale T. N., de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.

Viețile Sfinților, cu complectări, însemnări și cu chipurile sfinților. Cartea întâi. Lei 225.

Urmarea lui Isus Hristos, ed. II. Lei 35.

Istorie biblice, de N. Crismarin. Lei 22.

Istorie bisericesti, de acelaș. Lei 20.

Catehism, de acelaș. Lei 20.

Vino după mine, meditații pastorale, de Dr. Iosif Hradil. Lei 25 (și poșta 10 Lei).

Elemente de istoria literaturii române, de E. Hodoș, cu preț redus de 10 Lei; **Stilistică și Poetică** și Carte de cetire, de acelaș, cu preț redus de 10 Lei; **Gramatică română** cu Carte de cetire, de acelaș, cu preț redus de 10 Lei.

Poftă Bună, carte de bucate, de Z. Hodoș. Partea I A, și Partea I B, à 20 Lei.